

מסכת מכות

פרק ג

א. ואלו הן הלוקין, הבא על אחותו, ועל אחות אביו, ועל אחות אמו, ועל אחות אשתו, ועל אשת אחיו, ועל אשת אחי אביו, ועל הנדה, אלמנה לכהן גדול, גרושה וחלוצה לכהן הדיוט, ממזרת ונתינה לישראל, בת ישראל לנתין ולממזר. אלמנה וגרושה, חייבין עליה משום שני שמות. גרושה וחלוצה, אינו חייב אלא משם אחד בלבד:

ב. הטמא שאכל את הקדש, והבא אל המקדש טמא, והאוכל חלב, ודם, ונוטר, ופגול, וטמא, השוחט והמזלזל בחוץ, והאוכל חמץ בפסח, והאוכל והעושה מלאכה ביום הכפורים, והמפסם את השמן, והמפסם את הקטרת, והסד בפשמן המשקה, והאוכל גילות וטרפות, שקצים ורמשים. אכל טבל ומעשר ראשון שלא בטלה תרומתו, ומעשר שני והקדש שלא נפדו. כמה יאכל מן הטבל ויהא חייב, רבי שמעון אומר כל שהוא, וחכמים אומרים פזית. אמר להם

רבי שמעון, אין אתם מודים לי באוכל נמלה כל שהוא חיב. אמרו לו, מפני שהיא כבריתה. אמר להן, אף חטה אחת כבריתה:

ג. האוכל בכורים עד שלא קרא עליהן, קדשי קדשים חוץ לקלעים, קדשים קלים ומעשר שני חוץ לחומה, השובר את העצם בפסח הטהור, הרי זה לוקה ארבעים. אבל המותר בטהור והשובר בטמא, אינו לוקה ארבעים:

ד. הנוטל אם על הבנים, רבי יהודה אומר, לוקה ואינו משלח. וחכמים אומרים, משלח ואינו לוקה. זה הכלל, כל מצות לא תעשה שיש בה קום עשה, אין חיבין עליה:

ה. הקורח קרחה בראשו, והמקיף פאת ראשו, והמשחית פאת זקנו, והשורט שריטה אחת על המת, חיב. שרט שריטה אחת על חמשה מתים או חמש שריטות על מת אחד, חיב על כל אחת ואחת. על הראש, שתיים, אחת מכאן ואחת מכאן. על הזקן, שתיים מכאן ושתיים מכאן ואחת מלמטה. רבי אליעזר אומר, אם נטלו כלו כאחת, אינו חיב אלא אחת. ואינו חיב עד שיטלנו בתער. רבי אליעזר אומר, אפלו לקטו במלקט או ברהיטני, חיב:

ו. הכותב כתבת קעקע, כתב ולא קעקע, קעקע ולא כתב, אינו חיב, עד שיכתב ויקעקע בדיו ובכחל ובכל דבר שהוא רושם. רבי

שְׁמַעוֹן בֶּן יְהוּדָה מְשׁוּם רַבִּי שְׁמַעוֹן אוֹמֵר, אֵינוֹ חַיֵּב עַד שְׂיִכְתּוֹב
שֵׁם הַשֵּׁם, שְׁנֵאָמַר (וִיקְרָא יט) וּכְתֹבֶתָּ קַעֲקֹעַ לֹא תִתְּנוּ בָכֶם אֲנִי ה':

ז. נִזְיֵר שְׁהִיָּה שׁוֹתָה בֵּינָן כָּל הַיּוֹם, אֵינוֹ חַיֵּב אֲלָא אַחַת. אָמְרוּ לוֹ
אַל תִּשְׁתֶּה אֶל תִּשְׁתֶּה וְהוּא שׁוֹתָה, חַיֵּב עַל כָּל אַחַת וְאַחַת:

ח. הָיָה מְטִמָּא לְמִתִּים כָּל הַיּוֹם, אֵינוֹ חַיֵּב אֲלָא אַחַת. אָמְרוּ לוֹ אַל
תִּטְמָא, אַל תִּטְמָא, וְהָיָה מְטִמָּא, חַיֵּב עַל כָּל אַחַת וְאַחַת. הָיָה מְגִלָּח
כָּל הַיּוֹם, אֵינוֹ חַיֵּב אֲלָא אַחַת. אָמְרוּ לוֹ אַל תִּגְלַח אֶל תִּגְלַח וְהוּא
מְגִלָּח, חַיֵּב עַל כָּל אַחַת וְאַחַת. הָיָה לְבוּשׁ בְּכָל־אִים כָּל הַיּוֹם, אֵינוֹ
חַיֵּב אֲלָא אַחַת. אָמְרוּ לוֹ אַל תִּלְבָּשׁ אֶל תִּלְבָּשׁ וְהוּא פּוֹשֵׁט וְלוֹבֵשׁ,
חַיֵּב עַל כָּל אַחַת וְאַחַת:

ט. יֵשׁ חוֹרֵשׁ תֵּלָם אֶחָד וְחַיֵּב עָלָיו מְשׁוּם שְׁמִנָּה לְאוֹיֵן, הַחוֹרֵשׁ
בְּשׁוֹר וְחִמּוֹר, וְהֵן מְקַדְּשִׁים, בְּכָל־אִים בְּכָרֶם, וּבִשְׂבִיעִית, וַיּוֹם טוֹב,
וְכֵהֵן וְנִזְיֵר בְּבֵית הַטְּמֵאָה. חֲנֻנְיָא בֶּן חֲכִינָאִי אוֹמֵר, אֵף הַלּוֹבֵשׁ
כָּל־אִים. אָמְרוּ לוֹ, אֵינוֹ הַשֵּׁם. אָמַר לָהֶם, אֵף לֹא הַנִּזְיֵר הוּא הַשֵּׁם:

י. כַּמָּה מְלָקִין אוֹתוֹ, אַרְבָּעִים חֲסֵר אַחַת. שְׁנֵאָמַר (דְּבָרִים כה)
בְּמִסְפַּר אַרְבָּעִים, מִנֵּן שְׁהוּא סְמוּךְ לְאַרְבָּעִים. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר,
אַרְבָּעִים שְׁלֵמוֹת הוּא לֹקָה. וְהֵיכָן הוּא לֹקָה אֶת הַיִּתְרָה, בֵּין
כְּתִיבּוֹ:

יא. אין אומדין אותו אלא במכות הראויות להשתלש. אמדוהו לקבל ארבעים, לקה מקצת ואמרו שאינו יכול לקבל ארבעים, פטור. אמדוהו לקבל שמנה עשרה, משלקה אמרו שיכול הוא לקבל ארבעים, פטור. עבר עברה שיש בה שני לאוין, אמדוהו אמד אחד, לוקה ופטור. ואם לאו, לוקה ומתרפא וחוזר ולוקה:

יב. כיצד מלקין אותו, כופת שתי ידיו על העמוד הילך והילך, וחזן הכנסת אויז בבגדיו, אם נקרעו נקרעו, ואם נפרמו נפרמו, עד שהוא מגלה את לבו. והאבן נתונה מאחוריו, חזן הכנסת עומד עליה. ורצועה של יגל בידו, כפולה אחד לשנים ושנים לארבעה, ושתי רצועות עולות ויורדות בה:

יג. ידה טפח ורחבה טפח, וראשה מגעת על פי כרסו. ומכה אותו שליש מלפניו ושתי ידות מלאחוריו. ואינו מכה אותו לא עומד ולא יושב אלא מטה, שנאמר (דברים כה) והפילו השפט. והמכה מכה בידו אחת בכל כחו:

יד. והקורא קורא (שם כח) אם לא תשמר לעשות וגו' והפלא ה' את מכתך ואת מכות וגו', וחוזר לתחלת המקרא (שם כט) ושמרתם את דברי הברית הזאת וגו', וחזרתם (תהלים עח) והוא רחום וכפר עון וגו', וחוזר לתחלת המקרא. ואם מת פחת ידו, פטור. הוסיף לו עוד רצועה אחת ומת, הרי זה גולה על ידו.

נִתְקַלְקַל בֵּין בְּרָעִי בֵּין בְּמִים, פֶּטוּר. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר, הָאִישׁ בְּרָעִי
וְהָאִשָּׁה בְּמִים:

יה. כָּל חֵיבֵי כְּרִתוֹת נִשְׁלָקוּ, נִפְטְרוּ יְדֵי כְּרִתָּתוֹ, שְׁנֵאָמַר (דְּבָרִים
כ"ה) וְנִקְלָה אַחִיד לְעֵינֶיךָ, כְּשֶׁלָּקָה הָרִי הוּא כְּאַחִיד, דְּבָרֵי רַבִּי
חֲנִנְיָא בֶּן גַּמְלִיאֵל. אָמַר רַבִּי חֲנִנְיָא בֶּן גַּמְלִיאֵל, מָה אִם הָעוֹבֵר
עֲבָרָה אַחַת, נוֹטֵל נַפְשׁוֹ עָלֶיהָ, הָעוֹשֶׂה מִצְוָה אַחַת, עַל אַחַת כֶּמֶה
וְכֶמֶה שֶׁתִּנָּתֵן לוֹ נַפְשׁוֹ. רַבִּי שְׁמַעוֹן אוֹמֵר, מִמְּקוֹמוֹ הוּא לָמַד,
שְׁנֵאָמַר (וִיקְרָא יח) וְנִכְרְתוּ הַנַּפְשׁוֹת הָעֹשֹׂת וְגו', וְאוֹמֵר (שם)
אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה אַתֶּם הָאָדָם וְחֵי בָהֶם. הֵא, כָּל הַיּוֹשֵׁב וְלֹא עָבַר עֲבָרָה,
נוֹתֵנִין לוֹ שָׂכָר כְּעוֹשֶׂה מִצְוָה. רַבִּי שְׁמַעוֹן בַּר רַבִּי אוֹמֵר, הָרִי הוּא
אוֹמֵר (דְּבָרִים יב) רַק חֲזַק לְבַלְתִּי אֶכֶל הַדָּם כִּי הַדָּם הוּא הַנֶּפֶשׁ
וְגו', וְמָה אִם הַדָּם שֶׁנִּפְשׁוֹ שֶׁל אָדָם קָצָה מִמֶּנּוּ, הַפּוֹרֵשׁ מִמֶּנּוּ מִקְבֵּל
שָׂכָר, גִּזְלֵי וְעֲרִיּוֹת שֶׁנִּפְשׁוֹ שֶׁל אָדָם מִתְאַוֶּה לָהֶן וּמִחֲמַדָּתוֹ, הַפּוֹרֵשׁ
מֵהֶן עַל אַחַת כֶּמֶה וְכֶמֶה שֶׁיִּזְכֶּה לוֹ וּלְדוֹרוֹתָיו וּלְדוֹרוֹת דּוֹרוֹתָיו עַד
סוֹף כָּל הַדּוֹרוֹת:

יז. רַבִּי חֲנִנְיָא בֶּן עֲקָשְׁיָא אוֹמֵר, רָצָה הַקֹּדֶשׁ בְּרוּךְ הוּא לְזַכּוֹת אֶת
יִשְׂרָאֵל, לְפִיכָךְ הִרְבָּה לָהֶם תּוֹרָה וּמִצְוֹת, שְׁנֵאָמַר (ישעיה מב) יִי
חֲפִץ לְמַעַן צִדְקוֹ יַגְדִּיל תּוֹרָה וַיֹּאדִיר:

